

0. ВОВЕД

Овој труд е од областа на Методиката на математика и претставува комплетно истражување за влијанието на пропустите во постигањата на учениците по предметот математика, но и врз севкупните резултати од учењето. Основната задача на ова истражување е да покаже дека навременото откривање и коригирање на овие грешки значително може да го подобри усвојувањето на нови знаења, а со самото тоа и на севкупните постигања на учениците во рамките на воспитнообразовниот процес. Реализацијата на оваа задача ја направивме преку дефинирање и конкретна разработка на предметот на нашето истражување, а тоа е анализа на пропустите во математичките знаења и умеењата на учениците во почетното образование (од второ до петто одделение) и откривање на можните причини за овие пропусти, како и предлагање методи за коригирање на пропустите во постигањата на учениците во овој почетен период од образованието. На овој начин успеавме да ги оствариме основните цели на нашето истражување, а тоа се:

- согледување на причините за појава на грешките во математичките знаења и умеења на учениците и генерирање на сознанија за нивно отстранување;
- определување постапка за откривање на грешките и нивно отстранување;
- утврдување практичен модел за истражување од ваков вид кој ќе биде применлив и во сродните дисциплини, а на наставниците ќе им понуди парцијален инструмент за подобрување на наставата по математика во почетното образование од второ до петто одделение.

Во првиот дел *Теориски разгледувања* даваме детална разработка на повеќе теориски поими кои се однесуваат на математиката како научна област. Започнуваме со дефинирање на поимот *знаење* и izdelуваме два вида знаење – *декларативно* и *процедурално*, при што ги анализираме седумте најважни карактеристики на знаењето: *вистинитост*, *опсежност*, *интензивност*, *системност*, *применливост*, *трајност* и *квалитетност*. Исто така, ги дефинираме и ги разграничуваме поимите *умеење*, *вештина*, *способност*, *интерес* и *наклоност*, а ги објаснуваме и поимите *постигања* и *успеси* како знаења во поширока смисла.

Посебно внимание им посветуваме на *методите за проверување на знаењата и следење на постигањата*, како и на начините за откривање на пропустите. Нагласувајќи ја потребата, правиме обид за разграничување и дефинирање на поимите *проверување и оценување на знаењето*, и притоа ги објаснуваме *потребата, принципите, функциите и целите на проверувањето*, како и на видовите проверувања и нивната улога во откривањето на пропустите во знаењата на учениците. Посебно се задржуваме и ги објаснуваме поимите *дијагностичко проверување, формативно проверување, сумативно проверување, ипсативно проверување, усно проверување, писмено проверување и практично проверување*. Исто така, ги разгледуваме и инструментите за откривање на пропустите во знаењата и умеењата на учениците, при што како основни инструменти ги издвојуваме: *писмените работи, контролните работи, наставните ливчиња и тематските тестови*. На крајот од овој дел на трудот, се задржуваме на *повратната информација* и на нејзините најважни карактеристики.

Во вториот дел *Истражување* даваме преглед на досегашните истражувања на проблемот, нагласувајќи дека кај нас, а и пошироко, освен трудовите [10], [13], [46], истражувања од ваков вид не се реализирани. Нашето истражување го реализираме поставувајќи една главна и три помошни хипотези, како основни методи на истражување, при што ги користиме статистичкиот метод, методот на компаративна анализа, методот на систематизација и аналитичко-синтетичкиот метод врз стратификуван примерок со обем: 500 ученици од второ одделение, 600 ученици од трето одделение, 600 ученици од четврто одделение, 500 ученици од петто одделение и 105 наставници од почетното образование. Како истражувачки постапки и мерни единици за добивање сознанија за учебниците кои се во употреба и оценка на нивниот квалитет од страна на наставниците, како и за оценка на нивната ангажираност во откривањето и коригирањето на пропустите во постигањата на учениците, користевме Анкетен прашалник за наставниците.

Во *Заклучокот* од трудот ги изнесуваме нашите согледувања од спроведеното истражување, односно ги претставуваме резултатите од истражувањето кои се однесуваат на откривањето и коригирањето на пропустите во знаењата по математика во почетното образование.

На крајот од трудот се дадени *Индекс на поими* и *Користена литература*.